

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt.
Ara évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhétbe sorolt először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. ért. és minden hirdetés után 30 kr. bányegéj. Előzetes és hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.
A nyilatkozati cikkek után 2 ft. kr. előleges beküldése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középteza, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, február 23.

(D) A harsztári és diplomai események oly sebesen váltakoznak, hogy a legéberebb figyelem kell azoknak oly pontos kísérése, mely által képes lehessen valaki a gyors fordulatpontok genesisét emlékezetében jól megtartani.

A dán földön foly már a hadjárat, a közvetlen és kétség alá nem hozható dán földön.

E hír nagy s nem csodálkozunk, hogy roppant izgatottságba hozta a bécsi köröket, abba fogja hozni az Európa minden államainak központjait.

Csak most hangzott el osztrák császár ő Felségének trónbeszédje, melynek a külföldi lapok nagyra méltatják a hadjáratra vonatkozó tetteit.

A trónbeszéd nyíltan kifejezte, hogy a hadjáratnak nincsen semmi más célja, mint a londoni szerződést érvényesíteni, Schleswig-Holsteint occupálni a végett, hogy a dán király ez ország autonóm jogainak visszaállítására kényszeríttessék.

És im, néhány nappal a császári trónbeszéd után, a porosz csapatok benyomulnak Jütlandba; az executio helyett támadó háború kezdenek egyik európai hatalmasság ellen.

A kérdés egyszerre más szint váltott. Többé nem a német szövetség, vagy a londoni szerződést aláírt hatalmak executioja foly, hanem foly egy támadó háború, melyet két nagyhatalom indít: egy kis hatalom ellen ugyan, de olyan ellen, mely tengeri fekvésénél fogva az európai egységet egyik legfontosabb tényezője; és pedig az éppen mint kis hatalom, mert Európa nem fogná eltűrni azt, hogy két tenger kulesát a világ közepén nagyobb hatalmak ragadják kezökbe. És e ponton már, midőn Dánia így van megtámadva, valószínűleg lel szövetségeseket.

És Dánia keresi is szövetségeseit, s miután Anglia eszerben hagyta, Victor Emanuele kezd számítani, s hogy e számításnak alapja van, mutatja azon körülmény, miképp a dán marina oly mozdulatokat tett már is, melyek Austriát Triesztnél izgalomba hozták, s kezdi rendbe hozni tengeri erejét. De erről később szólnunk.

Új levén még a poroszok előnyomulásának híre, nem vehetjük annak tüzetesebb boncolásába; sebesen papírra hányt cikkünkben csak jelezni akartunk ebben egy oly fontos eseményt, mely Bécsben nagy izgatottságot keltett, s melynek roppant fontosságát mi is egyszerre belátjuk.

A mint a tegnap előtt érkezett telegramok hozták, a poroszok Jütlandba Koldingig nyomultak előre, itt megállapodva várják Berlinből a parancsot, hogy előbb nyomuljanak, vagy visszavonuljanak.

A hadjáratok történelmében hallatlan eset volna az, hogy egy vezér udvara híre nélkül egy országot megtámadjon, s midőn már a határsértést megtette, azután kérjen utasítást, ha hatolhat-e előbbre vagy visszavonuljon?

De, ha e bemenetel a porosz kormány titkos tudtával történt, ki talán így a tények joga által akart egy vívmányhoz jutni, akkor a porosz kormány feltűnő indieretiot követett el az osztrák kormány ellenében, midőn Wrangel tábornagy ténye egy szövetséges uralkodó trónbeszédjének legmegnyugtatóbb ígéretét desavouálni törekszik.

Ha ily események adják elé magokat, igen könnyen megtörténhetik az osztrák-porosz szövetség meglazulása, a miről bizony már is sokat beszélgetnek.

Ha Wrangel előnyomulása a porosz kormány tudtával történt, akkor csaknem kétség-

telen a poroszok annexioi törekvése, akkor a poroszok azon békés politikát játszik. Európa irányában, a melyet a görögök játsztak volt Trójánál:ők a békés ígéretek színe alatt viszik be az ellenséges tábor Dánia földjére.

Figyeljünk ez eseményre, melyben a kérdés csak az, kivonulnak-e a poroszok Jütlandból vagy ott maradnak, és a felelet a szerint lehet annak meghatározására, hogy executio foly-e ott, vagy valóban egy világ-háború vette kezdetét?

A postákról.

Nagyon megtisztelve érzem magamat, hogy a postagyőről irt igénytelen cikkemre azt hiszem, hogy illetékes helyről adatott felelet.

S nagyon örülök, hogy állításainak nagyobb részét a tisztelt cikkíró többnyire constatozza, azon különbséggel, hogy így kell hogy legyen a mint van, mert másképp nem lesz, mivel költség kell rá.

De vegyük állításait rendre: erősíti, hogy a Vásárhelyről jövő utasoknak nem kell Segesvárt egy néhány órát mulatni; midőn ezt teszi éppen a postamenetelt vádolja, mert bevallja, hogy ha nem a vásárhelyi utasoknak, de am a szebenieknek, miután ezek reggel érkeznek Szebenből Segesvárra, igenis több órát kell időzni Segesvárt, miután önvalomása után csakis délután 3 órakor indulnak el, e szerint legalább 6 órája van az utasnak Segesvár utcaiban gyönyörködni; ennyi időre pedig csak nincs szükség a pakkok átvételére, és hogy ezen nem lehetne változtatni, nagy hit kell hozzá.

Mi a sz.-mártoni és radnoti postát illeti, az e részben tett felelet állításomat bebizonyítja, csak hogy a levelek heveréséről egy aequalis divisiot csinál, mert ugyan lényegében, mit állítottam, hogy a Sz.-Mártonba feltett levél 24 órát hever, ezt a cikkíró is bevallja, mert állítása szerint azon levelet, melyet 15. febr. este 6 óráig fel kell tenni Sz.-Mártonban, ott hever 11 órát az az reggel 7 órakor elindulva, 10 órakor érkezik Radnotra, s itt újra hever 12 órát az az este 10 óráig, s így összesen 23 órát, s e szerint 12 mértföld távolság, a levél feltételétől fogva 40 óra időt igényel, hogy Kolozsvárra érkezzen. Ez ellen cikkíró azon ellenvetést teszi, hogy nem lehet másképp, mert 500 forintba kerülne a változtatás; részemről azt vélem, hogy egy oly hely, a hol a megheháza van, a környéke pedig kiterjedt, most még, ha egy kissé Z módra is egybekötött posta Kolozsvár és Medgyes közt, csakugyan ezen 500 forint áldozatot megérdemli.

A Medgyes, és Maros-Vásárhelyi rövidebb vonalt illetőleg cikkíró bevallja, hogy 6 egész órával érkezne a levél hamarabb, hogy részint egészen csinálatlan ut léteznél jelenben Medgyes és Vásárhely közt, tudomásom nincs, de igenis tudom, hogy ezen ut kinyitását még 1860-ban vagy 1861-ben a bógási hegytetőn egy néptünep volt; igenis tudom azt is, hogy most is a hegytetőn áll egy üntött vasból készült emlékoszlop, mely dícsőíti azon kormányzót, ki alatt ezen ut megnyílt; ha oly rossz ut volna, hogy a posta még nem is járhat rajta, ugy nem kellett volna néptünepet tartani, és emléket emelni azért, hogy az egész nem áll, miután oly rossz ut létezik, hogy a posta nem is járhat rajta. Hogy pedig a kormány, és a postai igazgatás ezen vonalt érdek nélkülnek nem tartotta, kitetszik abból, hogy több versen sürgette ezen utnak elkészítését, hogy postát indíthasson meg rajta; ezt még maga a posta igazgatás 1861. 9-dik octoberben irt notájában is sürgette.

S végtére, hogy egy Mikesfalván felállítandó posta állomás, mert többre nincs szükség, miután az egész távolság 6 mértföld és 3000 öl, hogy kerülhet 7293 forintban valóban nem érhető.

Mi a kis Küküllő melletti postavonalt illeti, nem tartja cikkíró helyesnek, hogy két parallel postavonal legyen, mely egymástól állítása szerint 4 mértföldnyire van, s mégis 4000 frtba kerülne.

Cikkíró nem veszi tekintetbe 1) az időt. 2) Nem gondolta meg, hogy egy kis Küküllő völgyen hosszabban menő postavonal egy szinte 30 mértföldnyi hosszú völgyen, s ebben több, mint 100 helységnek eszközölne rendes postajárását, itt 4000 forint költséget nem értemelne meg? 3) Felemlítődött, azon 7 mértföld kerülés, melyet ezen postajárás hiánya okoz, kevésbé méltatható, mert Moldova felé nagyon kevés számú levél megyen, de felelde, hogy a Gyergyó és körülleti havasok teszik Erdélynek szinte egyedüli activ kereskedését, s így azon 4000 frt nem volna elpazarolva, hogy azáltal egy a legegyszerűbb postajárással kötések egybe azon vidék Lippával és Araddal, a hová fáját szokta szállítani.

Miután a Záh, Mócs és Bándot illető állításomat cikkíró sem tagadhatja, így csakis azt jegyzem meg, s kérdezem, hogy ha ezen vonal kinyílnék, hogy mennyi lesz a levél forgás akkor, mert a régi posta számadásokat átvizsgálva átlátható, hogy egy helyesen kinyitott postajárással nemcsak azon számulevelek küldetnek széjjel mind azelőtt; de azon számot többszörösen túlhaladták.

S végtére a mi a többi vonalokat illeti, valóban nincs mit feleljek, mert nem tervemet támadta meg a cikkíró, csakis annak kivételét, így nincs egyéb hátra, mint hogy egy nagyon szerény kérdést tegyek: mi az oka, hogy némely helyeken nem lehet postajárást nyitni, mert nincsenek a legjobb utak, más hol pedig minden csinált ut nélkül rendes postajárás indítható meg, mint például Medgyes és Küküllővár közt.

Végül Szebenbőlkét-két mértföldre Orláton, Vikánán és Talmácsán állítottott postaállomás, nem különben Medgyestől másfél mértföldnyi távol eső Musnán, és két mértföldre fekvő Berethalomban, míg N.-Kendől kezdve D.-Sz.-Mártonig, melynek hossza 18,600 öl, és Szeliste, mint cikkíró írja 4 mértföld, s így 18 mértföld népes területnek nincs egyetlen egy postája.

H. H.

Muzeum-egyleti pénztárnoki jelentés,

az 1864-dik évi február 15-ki közgyűlésen.

Tisztelt közgyűlés!

Midőn az 1862-dik évi közgyűlés alkalmával megtettem pénztárnoki jelentésemet, az n reményemmel zártam azt be, hogy a következő rendes közgyűlésen teendő jelentésem, óhajtott eredményvel fogja megörvendeztetni hazánkfiat. Tizenegy hónap folyt le azóta, azonban nem más ok, hanem a mostoha idők és körülmények miatt reményem, fájdalom! nem teljesült; mert mint, a mindjárt elősorolandó eredményből kitűnik, nagyon kevéssel nevezkedett pénzalapunk részvényeseink pedig az 1860-ra befizetett részvényeket véve fel alapul, évről-évre nagyon meglepő arányban, mind többen többen maradtak hátralebni. A magán kötelezvényekben lévő alapítványok és kölcsönre kiadott tőkék után is sok kamathátralék van, annyira, hogy a kamat és részvényhátralékok összege, az egyetnek másfélévi költségeit teljesen fedezné. Sokszor fölajánlaltam nyilvános birlapi uton: „kérvén a hátralékokokat afizetésre” e mellett

magán uton is külön felkértek, de a várt eredmény elmaradt!

Ezeknek előrebocsátása után áttértek az egylet pénzügyi állásának elősorolására; megjegyezvén, hogy a titkári jelentésben, a régi aláírások alapján, a bevárt összegek is felvannak említve s egy fő összegre vonva; ezen pénztárnoki jelentésben pedig csak azok fordulnak elő, melyek, vagy „állampapirokban” vagy „alapítványokról” szóló magán kötelezvényekben” vagy pedig „készpénzben” a pénztárba valóssággal befolytak, vagy azoknak alapján befolylni kellett volna. Ugyanis

A) Az 1862-dik évi november 1-sőén volt az egyleti pénztárban:

- 1) Aranypénz kötvény mellett kölcsön adva 200 darab.
- 2) Aranypénz természetbeni készletben 8
- 3) Nemzeti kölcsön kötelezvényben 100 frt névértékben.
- 4) Urbéri kötelezvényben név érték szerint 10,550 frt — kr.
- 5) Kölcsön kiadott pénzügyi kötelezvényekben 149,500 frt — kr.
- 6) Magán kötelezvényekben lévő alapítványokban 24,329 frt 51 — kr.
- 7) Készpénzben pedig 344 frt 63¹/₆ kr.
- 8) Az 1862 nek végéig gyűlt aranypénz 6 darab.
- 9) Urbéri kötelezvényben név értéke szerint 100 frt — kr.
- 10) Magán kötelezvénybeni alapítványban 2,100 frt — kr.
- 11) Készpénzben pedig 1,486 frt 50 kr.

Ezek szerint 1862 nek végeig befolyt az egyleti pénztárba:

- a) Aranypénz kötelezvényben és természetben 214 darab.
- b) Nemzeti kölcsön kötelezvényben 100 frt névértékben.
- c) Urbéri kötelezvényben 10,650 frt — kr.
- d) Kölcsön kiadott pénzügyi kötvényekben 149,500 frt o. é. kr.
- e) Magán kötelezvényekbeni alapítvány 26,429 frt 51 — kr.
- f) Kész pénzben pedig együtt 1,831 frt 13¹/₆ kr.
- B) De 1862 nek végéig ki is adattak a következők u. m.

- 1) A gr. Kornis Sámuel ur ő nsa adománya értelmében a gazdasági egyesületnek urbéri papírban 50 frt — kr.
- 2) Rendszeres kiadások szerint készpénzben 1,707 frt 64¹/₆ kr.

Mérlegezés következtében kijö, hogy C) Az 1863-dik évre átment pénztár állás a következő u. m.

- aa) Aranypénz kötelezvény mellett kölcsön adva 200 darab.
- bb) Aranypénz természetben, mint készlet 14 darab.
- cc) Nemzeti kölcsön kötelezvényben névértéke szerint 100 frt — kr.
- dd) Urbéri kötvényekben 10,600 frt — kr.
- ee) Kölcsönre adott pénzügyi kötelezvényekben osztrák érték szerint 149,500 frt — kr.
- ff) Magán kötelezvényekbeni alapítványban 26,429 frt — kr.
- gg) Kész pénzben pedig 123 frt 48¹/₆ kr.

Az elősoroltakon kívül az egyleti pénztárban van a „Haynald alapítvány” 300 forint, mi csak letét képpen van a pénztárban, de nem az egyleté.

- D) Az 1863-dik évi folyamata alatt a következők folytak be a pénztárba u. m.
- 1) Az arany tőke kamatjában természetben 6 arany.
- 2) Nemzeti kölcsön kötvényben név ért. szer. 100 frt — kr.
- 3) Ideiglenesen tőkésített részvény illetékről magán kötvényben 150 frt — o. é.
- 4) Urbéri kötelezvényekben név érték szerint 1200 frt — kr.
- 5) Alapítványról szóló magán kötelezvényb. 1,450 frt — kr.

6) Készpénzben pedig
oszták érték szerint 11,909 frt 91% kr.
(Folytatjuk)

Közlemények

Kovács Lajos a „Rendezési kérdések” című
röpiratából.

(Folytatása és vége.)

Vessünk számot az eredménnyel.

Kezdjük számlánkat, mint e korhoz illik,
annak anyagi és nem költői részén.

Magyarország összes 864-ki bruttó-bevétele,
mint fenebb kimutattuk, tesz 92.998,693 frt.

Ebből tartozik a közös ter-
hek fedezésére átszolgáltatni 50.474,000 „

A maradvány lenne 42.524,693 „

Ezen összegben befoglaltatik az adó be-
hajtásának összes költsége is, mely a pénzügy-
ministeri kimutatásban összesen 21.751,677
forintot tesz.

Ha már most számbavesszük, miszerint
csak az egyenes adók behajtása, mi nálunk
közégsi előjárók, szolgabírók és kerületi
pénztárnokok által történt s ezután is igen
egyszerűsíthető, a pénzügyministeri kimutatás
szerint a folyó évben mintegy 40 millió for-
rintba kerül, innen mérhetjük meg, mennyi
meggazdálkodást vagyunk képesek mi ren-
dezni, ha kezünkbe vesszük.

Még azt is megengedem, hogy a dohány-
monopolium okszerű rendezése s a kölcsö-
nös érdekek megóvásával történő átalakítása
nem mehet hirtelen, és azért az ily kezelési
kiadások szinte hamar nem apaszthatók azon
mértékig, mint mi magunkra képesek volnánk;
mind a mellett Magyarország azonnal, a mint
saját gazdálkodását rendezheti, mint fenebb
láttuk, 42 1/2 milliónak s ez által oly anyagi
erőnek jut birtokába, mely azt képessé teszi
az államkiadások megtakarításából sok anyagi
hátrányain azonnal segíteni a nélkül, hogy
adóterhet legkevésbé is emelje, miről a mai
viszonyok közt nyomasztó körülményeinél
fogva szó sem lehet.

A mennyiben azonban az adó leszállításá-
ról sem lehet most szó, Magyarország meg-
nyeri a módot, hogy az ipar és productio fel-
élesztéséről gondoskodva, az adóképeséget
sebesen emelje, s ez által tetemes könnyebb-
séget szerezzen az országnak.

De mielőtt az anyagi kifejlés ez által
nyerhető lendületére érintőleg áttérnénk, szük-
ség, hogy némileg kifejezzük azon különbsé-
get, melyet ezen elkülönzés az örökös tarto-
mányokra okozhat.

Mint láttuk fenebb a pénzügyministeri ki-
mutatásban, a magyarországi összes tiszta
bevétel 71.247,016 frt.
Ebből megy a kö-
zökre 50.474,000
Magyarországi ki-
adásokra visz-
szaadatik . . . 12.204,553 62.678,553 frt.

A különbség tesz 8.568,463 „

Valóban összehasonlítva a birodalom évi
498 millió bevételeivel a fenebbi hiányt, nem
teszi annak 2%-ját, s ez áron nem érdemes
az igazságod félretervé is akadályozni a ki-
békülés sikerén, és akadályozni a birodalom
legnagyobb országának anyagi kifejlését és
emelkedését, miután az a közösségből folyó
minden kötelességeinek eleget tesz.

Meg kell még itt azt is jegeznem, hogy
ha Magyarország a közökre maga illetősé-
gét teljesen kifizette, az évi deficitek azt nem
érinthetik, mert azoknak azontul forrása nem
a közös kiadás.

Lássuk már most, miben lehet Magyaror-
szág anyagi erejének a rendezés utáni gyar-
apodása. Magyarország megnyeri:

1. Azon differenciális összeget, mely a kö-
zös terhek lerovása után fennmarad, miből
azonban még némi be nem számított közös
kiadások, mint a pénzügy és közös testület
költségei levonandók.

2. Azon 21 millióból, mely most az állami
bevételek kezelésére felmegy, tetemes megta-
karításokat tehet. Alig hibázunk, ha állítjuk,
hogy eleinte is, hol a megtakarítások egy-
szerre nem teljes mértékben létesíthetők, mégis
felével beérjük.

3. A kamarai birtokok okszerűbb kezelése
tetemesen növelheti az államjüvedelmek ösz-
szegét.

4. Az adózás a törvény oltalma alá, a besze-
dés az ország kezébe kerülve, a közvetett
adóknak pontosabban be kell jöni s okvetlen
már ez által emelkedni.

5. Az ország anyagi állapotai javulván,
miután az adóösszeg kétharmadát a fogyasztás
állítja ki, okvetlenül emelkedni kell ez által
a fogyasztásban az állam jüvedelmeinek is.

Az ország pedig ezen megtakarításából
18—20 millió rendelkezési alaphoz jutván,
mindenek előtt:

a) Gondoskodhatik a megkezdett vasúti
hálózat okszerű kiegészítéséről s a vele kap-
csolatos vízi és száraz utrendszer kiegészíté-

séről. Vasúthálózat, mely töredékesen van el-
készülve, de bizonyos fókelyekhez nem jutott
még, vagy az ország egész vidékeit kihagyja
a kapcsolatból, még csak terheit érezteti, de
játékonyaságát nem fejtette ki az országra. A
közlekedési rendszer kifejtésében megállapodni
nem szabad. Az pedig játékonyaságát azon
egész országra, mely terheit a kamatbiztosi-
tisban fedezi, csak akkor fejtheti ki, ha jó-
zanul számított s főüzeteiben befejezett. Mi-
után a kamatbiztosítási rendszer mellett ta-
pasztalási adatok szerint az állam pótléka
legfőkébb 1 1/2 % re tehető, 9 millió évi jöve-
dék legalább 600 millió vasúti beruházást kép-
vel nálunk. Ha már most ezt helyes rend-
szerrel vasúti vállalatokra szánjuk, kiállhat
ebből 1200 mértföldnyi vasútvonal. Ki bírja
ennek eredményeit ma kiszámítani?

b) Második, de főgondunk a hitelintézet
lébraállítás. Az ország anyagilag meggon-
dálva, még az ideai aszályosság által is a
pusztulás szélére jutott. Ha nem bírnak a hi-
telintézet által a magyar gazdákknak lehetőleg
olcsó és biztos kölcsönt nyújtani, lehetetlen,
hogy kiépüljenek annyi veszteségeik. Ez pedig
nem történhet másképp, mint ha az ország
ezen intézetet oltalma alá veszi és a pénz mai
ingásai mellett a lehető veszteségekre nézve
biztosítást nyújt, s ez által kölcsönökhöz
juthat.

c) Valamennyi fenálló közintézetünk nyo-
masztó körülmények közt szynlenek s a nem-
zet mentő intézkedésére várnak. Akademia,
muzeum, színház, gazdasági iskolák stb. Ideje,
hogy mint más rendezett államokban, nálunk
se nélkülözze a nemzeti fejlődés eszközei
az állami ápolást. Állítsuk valahára ezen in-
tézeteket a nemzethez illő karba, s teremtsük
meg a még hiányzókat a nemzet szellemi és
anyagi emelésére.

d) Gondoskodnunk kell a magyar inséges
vidék jövedelmének megmentéséről, hol a szük-
séges előmunkálatok gyors elkészítése, a munka
haladéktalan megkezdése és a kivitel költsé-
gek tetemes része mindenestre közlekedési
tekintetből is az államot illetendik.

Ki bírni minden szükségünket elszám-
lálni! De valahára mégis oly helyzetbe lát-
nók ju'ni e szegény hazát, hogy saját erején
anyagi s szellemi felvirágzásának eszközeit
megkezdhetné, s a kifejlés indulásának örö-
meit valahára megérhetné.

Vége a könnyebbség, mi a rendezett álla-
potból az ország minden lakosaira bálulhatna,
következőkből állna:

1. Már a megvétel módja az adóra nézve
kiszámíthatatlan könnyebbség. Megszűnnék a
költséges végrehajtási mód, s az által, hogy a
behajtás a polgári hatóságok által történ-
nék, már ez kizárja azt, hogy az adó kite-
remtése oly tetemes áldozatokba kerüljön,
mint most.

2. Az adó helyesebb aránylata, melynek
behozatala a fenálló kules mellett lehetőségessé
tétetné azoknak, kik minden viszonyokkal
ismeretekesek, s kik a mai kiáltó aránytalansá-
gokat kiegyenlíteni képesek volnának.

3. Vannak adóemkek, melyek az örökös
tartományok industriális viszonyaira semmi
befolyással nincsenek; ilyenek például a bé-
lyeg és illetékek. Nincs semmi ok, miért ne
lehetne Magyarországnak az ily adóemeket
azonnal okszerűbb s helyesebb alakba önteni
vagy némelyeket éppen meg is szüntetni, ha
pénzügyi viszonyai engedik.

4. Az által, hogy Magyarország törvény-
kezési rendszerét az európai vonalra emeli;
az által, hogy a szigorú végrehajtási rendről
intézkedve gondoskodhatik azon intézetekről
is, melyek a törvény szigorát nem engedik
mellátatlanul sújtani az ártatlant; az által, hogy
hitelintézetünket oly karba helyezzük, hogy
bajainkon segíthessen; az által, hogy a többi
ipar számára is gondoskodunk intézetekről;
hogy országunkat megnyitjuk nemcsak esz-
méknak, de iparvállalati nagyobb beruházá-
soknak is; hogy mind ezek által élénk szor-
galom és mozgás keletkezik, a pénzforgás
emelkedik, már kiszámíthatatlan könnyebbséget
szerezünk, és az adóképeséget emeljük az
országban.

Ha megnyílik nemcsak a szellemi, de az
anyagi életrevaló sűrűs és mozgalmnak te-
re, ha az eszközökről gondoskodva van, biz-
zuk nyugodtan a kifejlést a nemzetre, hihe-
tetlen arányokban fog az haladni.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

DEZSŐ, febr. 10.

Fele részében a magyarhoni szűkölködők
javára a múlt hétfőn jótékonycélú színi elő-
adásunk volt a timárszínben, szép számmal
összegyűlt közönség jelenlétében; mi a me-
gye főispáni helytartója údvös intézkedéseinek
köszönhető a jegyek eladásá körül, mert kü-
lönben a nagy hideg miatt a nem igen fűt-
hető színen senkinek se lett volna kedve di-
deregni. Gerő Jakab színtársulata Hegedűs
Lajos „Róza királyné” című népszínművét
adta, meglehetősen sikerrel. (Klára) szerepét

Zeykné játsza, nagy igyekezetet s tanul-
mányt fejtett ki e szerep sok oldalú szépsé-
gei előtűntetésében s könyei nem egy sze-
mét fakasztottak sírásra, mely egyszer-
mind bucsujátéka volt; Labarhoz szerződve,
Aradra levén indulandó, miben azonban utolsó
játéka alkalmával meghűlés következtében
kapott aggasztó betegsége akadályozza. Való-
ban nagyon érezhető, mióta a kaszinó nyilvá-
nos előadásoktól megvonja termét, egy köz-
épület hiánya; azért igen óhajtható lenne,
hogy a ref. egyház azon helyiséget, hol jelen-
leg a színi előadások tartattak, szín- és bál-
házak alakítsa; bizonytalán többet jövedelmez-
ne, mint timárszíni minőségben. Nemcsak szí-
nésszók, de a közönségből többen lettek be-
tegek a hideg színház miatt.

Ezenkívül még két előadást rendeztek;
utoljára Marosiné jutalmára „Bibor és
Gyász” adatott megint Hegedűstől, kár, hogy
a jutalmazott a neki nem való Idél szerepé-
ben koczkatáta a maga iránti jó emléket,
melyet a neki való „Mama”-féle szerepck ál-
tal kivívott.

A társulat a tappintatlan igazgatói eljárás
miatt 8 taggal megapadva, Bethlenbe vonult.
Gerő urnak még sok tapasztalatot kell szerez-
nie, hogy mint vidéki szinigazgató megáll-
hasson.

A múlt szombaton volt a második, s e
vigadó időszezon utolsó kaszinó-bálunk, mely
az elsőnél minden tekintetben jobban tűtött ki.

Volt ezenkívül két kisedőví táncvigalom,
egészen polgárius színezetű, mely az intézet-
nek szépen jövedelmezett.

Végül táncmesteri, ugynevezett tarisnyás
bál. Jakab táncmester, a szinészársulat itt
maradt tagja tánciskolát nyitott, s a növen-
dék ifjúságot vezetgeti be a tánczolás mester-
ségébe.

Ne csodálkozzék a szerkesztőség, hogy
egész levelem farsángos életünket tárgyzó
dolgozól áll, de mit tegyen a szegény leve-
lező, ha nincs politikai élet; ugy is farsangi
levél akart lenni.

r. l.

DEZSŐ, febr. 10.

Korunk jelszava: „Egyesüljünk a köz-
jóra.” E jelszó lelkesít minden igaz hazafit
és buzgó egyháztagot; s ki mindkét tekintet-
ben éber figyelemmel östing a napi eseménye-
ken, s kihálászva azokból a hasznos ismere-
teket, a nagyszertén dicső ezel előnyére tö-
rekszik kamatoztatni, az nem lehet haszon-
talan tagja a köztársaságnak, sőt igen helye-
sen fogta fel ama jézusi intést: „Ugy fényl-
jék azért világosságunk, hogy mások is lát-
ván jócselekedeteinket, dicsőítsék a mennyi
atyát.”

Miért titkolnám el, hogy a jelszóra figyelve,
lelkem világa előtt a haza szent ügye terül el;
de az koránt sem zárja ki az egyesülés és
közös eszméjét a kisebb körökre nézve, sőt
megkívánja annak alkalmazását, ahol és miben
csak igénybe vehető. Én ugy gondolko-
dom: hogy jelen viszonyaink közt, s kivált
a küzvelmet éveken, a tevékeny lelki s ön-
érdeknélküli hazafinak — kevés kivétellel —
nem igen volt szöb tere, mint anyagilag és
szellemileg pártolva a haza szent földjén ala-
kult társulatokat, hatni az anyaszentegyház
s annak önkormányzata alatt álló nevelő intéze-
tek virágzására, s az irodalom iránti nagy
figyelem. Ugy van, az egyház és irodalom
világa volt az a munkatér, hol becsülettel
működhetett mindig az igaz ember; sehol nem
fajultott el a tiszta jellem, s büszkén el is
mondhatjuk, hogy csak amugy hemzseg az
említett teren a lelkes nép, vetélkedve mint-
egy nem az elsőség, hanem a tevékenység-
ben, és a haladás szembetűnő is azokban.

Az említettben értelemben élt és tett a
dézsfalvi unitarius birtokosság főleg egy évtized
alatt; kegyelettel volt ugyan mindig az egy-
ház iránt, de akkora mérvben egyszer sem
nyilvánult, mint 1853-an innen. Hogy föl-
kezdjem, tornyot emeltetett, mely hogy meny-
nyibe került, nem annyira a megye szám-
adása, mint egyik elhunyt s az egyház iránt
szüntelen lelkesült birtokos P. K. tudhatta
volna megmondani; s az alatt az áldozatkész-
ség többek részéről is jelentékeny összegek-
ben nyilvánulván, a templom belsejének ki-
disztése is eszközölte. A példa hatott, s
a munkásság nem lankadt, sőt azon innen
elhunyt kegyes hitrokonaink közül S. E. 1000
pírtot hagyományozott a papság fizetése pótlá-
sára, M. J. pedig 500 újírtot a megye köz-
szükségei fedezésére. Azonban az említett
építés alatt is nagy tevékenységet tanusított,
s jelenleg is élő több birtokosok azután sem
szüntek meg lelkesülve egyesülni a közös
iránt; s csak hamar, hogy a nevelés jobb
móddal kezelthessék, alkalmas iskolaházat
építtetett, s ha már az is készen volt, önkint
vállalá el a papi lak jobbkarba hozatalára
szükségelt költségek fedezését, s Istené a di-
csőség, ma már az is bevégzett tény.

De élni kívánt a dézsfalvi összes birtokos-
ság az irodalom világában is. Folytonos ki-

tartással járattott több politikai, szépirodalmi
és humoristikus lapokat; és most az év kez-
detén kötelezőleg elhatároza 100 osztrák frírt
tenni össze évenként oly célból, hogy annak
kétharmad részével a jelesebb munkák vétes-
senek meg, s a más harmadrész pedig ma-
radjon hírlapokra. E határozat megszentése-
re, s az e szerint megalkult „olvasó kör”
javára február 6-án estére tarisnyás zártkörű
táncestélyt lön rendezve, s örömmel nyilvá-
nithatom, hogy a tiszta és egyenes lelkű ha-
zafi D. I. uri házhoz oly díszes társaság
özönlött az előre tett meghívások után, a mi-
lyent együtt látni már magában élvezet, de
hiszen rá is fizettek a zenészek, mert néha
kétszeresen is ismételnök kellett a „három
a táncz”-ot; igen, mert e szűnni nem akaró
vidám jókedv fölkeltesíté a szép társaságot.
Nem tudtuk meghatározni a bálkirálynét, de
tán idő sem jutott oly kegyes ügy tapintatos
elintézésére; a kedv nőtten nőtt, s az idő
hirtelen reggelre telt, s akkor is alig bírt
megvárni a társaság, s a mi ritka eset, szu-
nyadni senki sem ért rá. A fehér kóténnnyel
jelvényezett gazdaszöny D. L. kisasszony,
nem csak a táncsorok közt forgolódott, sőt
az asztal díszítése is az ételek rendezése kö-
rül is kitélt ügyessége.

A szokott időben igen is három hosszú
asztal fogadta be vendégeit; üdvözölve lön
legelőbb is a társaság a rendezők részéről,
s azután folytak rendre az élénk pohárköszön-
tések ősi szokás szerint, s végül az „olvasó
kör” javára B. K. lelkes felhívására adakozá-
sok történtek, mely eredményezett a kerülhe-
tetlen költségek levonásával 59 új frírt, mely
összeg nagybörszint számadásom alá jöven,
az újonnan született „olvasó-kör” száma
bevásárolt jeles könyvekben nyújt szellemi
élvezetet.

Van tehát a dézsfalvi birtokosságnak „ol-
vasó-köre”, s midőn eddig csak nehezen és
több idő után juthattunk valamely nevezete-
sebb munka elővásatásához, ma már ha
ohajtjuk, bírjuk is sajátul. De koránt sem
szűkebbül e kör, örömet osztja meg könyv-
gyűjteményeinek használatát az egész vidék-
kel 3 frt évi részvénydíj mellett; mert hiszen
a szellemi művelődés fejlesztése, s a nemes
és szép ismeretek magasabb fokra emelése
megint csak közös. A nevezett birtokosság
pedig mintha ezéln tűzte volna, szüntelen
egyestülni kíván lelkével és pénzével a köz-
jóra.

Kitűnik ezekből, hogy az igaz hazafiak
és buzgó egyháztagok mindig találnak módot
jót tenni; s ha a haza szent ügyének keze-
lése s fejlesztése nem foglalhat is el minden-
kit, vannak utak és módok kiérdemelhetni az
elismerést.

Adjon Isten szeretett magyar hazámnak
sok ily lelkes honfiakat és egyháztagokat!

Kovács Dénes,

dézsfalvi unitarius pap.

Külföldi levelezés.

Pest, febr. 14.

Néhány hete, hogy minden pontján, neve-
zetes helyein a Dunafejedelemeknek meg-
fordultam. Mindenütt mozgalom és izgatottság.
Mig a kamara össze nem ült, fenekedtek a
fejedelmek ellen, sőt letételek elhatározták.
Most másképp van minden. A nemzet jobbjai
a fejedellemmel kibékültek, s így szegény
Moldva-Oláhországnak, mely annyiszor önér-
dekek zsákmánya volt, jobb jövedelje, mely
az értelmebbek egyetértésében van, meg-
kezdett. Nemcsak a görögzárdák javának
elvételeben, de még a többi zárdák eltűrlésé-
ben is ugylátszik megegyez a román értelmi-
ség, a mi roppant előny s kiszámíthatatlan
nemzeti gyarapodás alapja leend. A görög
zárdákról levén szó, a mit öök nem tudnak,
itt bizonyos, hogy a kilhatalmak tiltakozása
felszínes politika; nem kell binni, hogy ebből
európai háboru legyen. Az egész zárdalgyre
némi felvilágosítást vet az, hogy pár évvel
ezelőtt a jeruzsálemi patriarchától egy szer-
zetes bízott jött a Dunafejedelemségbe, ki ősz-
szel hita a zárdák főnökeit, s a már akkor
hallott fejedelmi szándokot tudva, tanácsolá,
hogy a bajt előzzék meg. A zárdák akkor
összetettek 50 moud ötven ezer aranyat, hogy
a küldött azzal az európai diplomácia fejeit
megvesztgesse. Így beszél, kik az ügyet
elvezet is merik. Megtörtént-e vagy nem a
vesztgetés, annyi igaz, hogy a konstantinápolyi
román konzul franciaia tanács után írta, hogy
elveti a kamara mondja ki a zárdajövedel-
mek elvételét, tegye határozatba s a fejede-
lem erősítse meg. Egy nap alatt minden meg-
történt.

A zárdák ingóságait mindenfelé licitáltatja
a politikai hatóság. A török és a muszka kö-
zelben majdnem farkasszemet néznek. A há-
boru kikerülhetetlen; s bár nem a görög zárdák
miatt, valószínű, hogy a Dunafejedelemségben
kezdetik meg.

A magyarországi szűkölködők közül több

család jött ide is, kik az itteni magyarok által szíves szeretetben részesítettek.
A hajnal derül, jó reggelt kívánok!

KÜLÖNFÉLÉK.

— A „Hermannstädter Ztg.“ f. é. 13-dik számában egy cikk jelent volt meg, melyben a piskii fogadós kirablása és meggyilkolását a magyarországi bevándorlók gyanúsították. Az inségügyi központi kormánybizottság azonnal intézkedett, hogy az ügyállásról biztos adatokhoz jusson. Majdnem egyidőben intézkedett azonban, ama tudósítás alapos vagy hamis voltának kiderítésére véget, a kir. főkörmányszék elnöksége. Az ehez és a közp. bizottsághoz beérkezett vonatkozó jelentések egyértelműleg mind valóságos koholmányok nyilvánítták a szebeni lap ezen jellemző cikkét. Ugyanis a „Herm. Ztg.“ 24-ik számának homlokán következő hivatalos közlést olvassuk:

Eln. sz. 140/1864.

Hivatalos helyreigazítás.

A „Siebenbürger Boté“ val egyesített „Hermannstädter Ztg.“ f. é. január 15-dikéről megjelent 13-dik számában Szászvárosról egy cikk jelent meg, melyszerint minden oldalról a személy- és vagyonbátorság megzavarása miatti panaszokat hallhatni. Így néhány nap előtt a piskii hídnál az országot melletti fogadós meggyilkoltatott, s aztán a fogadó kirablottat volna, mely tett elkövetői általános nézet szerint a Magyarországról állítólag a rossz termék miatt kolduló levelekkel ellátott bevándorlók lennének.

Az ezen hírlapi tudósítás folytán elrendelt hivatalos nyomozások azon eredményre vezettek, hogy sem a piskii hídnál sem a Piskii környékbeli bármely más fogadóban hasonló rablógylósság elő sem fordult, s hogy következésképp az említett hírlapi tudósítás merőben koholt.

Magától értetetik, hogy azon további állítás is, mintha a rablógylósságot a magyarországi inség miatt bevándorlók követték volna el, teljesleg alaptalan.

A fölterjesztett hivatalos tudósítások szerint, a Hunyadmegyében itt-ott tartozkodó, a magyarországi rossz termék miatt bevándorolt szerencsétlenek, a kik közül egyebirát egy se volt kolduló levéllel ellátva, eddigelő egy se követett el semmi kihalást, sem támadást nem tett a személy- vagy vagyonbátorság ellen.

Mint hogy a hivatalos nyomozások alapján bebizonyult ügyállás iránt a „Hermannstädter Ztg.“ egy merőben hamis, a közbiztonság érzetét nyugtalanító hírt terjesztett, ezen lap szerkesztője ellen ezennel elrendeltetett a bünvádi kereset.

Nagy-Szeben, január 27-én 1864.

A kir. főkörmányszék elnöksége.

A Kolozsvárti székelő inségügyi közp. kormánybizottsághoz pedig egy kormányzati rendeletben a fennevezett tárgyról értesítés küldetett azon megbízással, hogy ezen hamis hírt meghazudtolásának a többi hazai lapban is közlését elkövetse.

— A helybeli iparos olvasó egylet mártius 6-án tartandja évi közgyűlését.

— L. Bodor László egy „Elorzott végrendelet“ című két kötetes regényt ad ki. A tiszta jövedelem jótékony célra van szánva. Az előfizetési íveket a jelen számban küldjük szét.

— Szorgalmas és jeles színészünk Gyulai Ferenc jutalmára fogják a jövő szombat előadni „Egy bűnös kurucz“ című színművet, mire a színművészt méltányló közönséget előre figyelmeztetni kedves alkalmat veszülök.

— Zorimba a kisasszony ma tartandja második hangversenyét a város tancstermében. Programja jó időtöltést ígér a résztvevni akaró közönségnek.

— Színészeink nagy előkészületeket tesznek a „Profeta“ című opera előadására, mely oly régóta nem jelent meg színpadunkon, s melynek most annál nagyobb sikert remélünk, mert az itteni opera személyzetnek igen kitűnő tagjai vannak s jelesen Fekteről sokat várhatunk a cziszszerepben. Az operát a jövő kedden fogják először adni, a társaság, azután pedig az azt követő szombaton a jeles tenorista Fekter jutalmajátékaul.

— Földessi Károly magyar színész hálaköszönetet mond a dézsi lelkes közönségnek azon szíves fogadtatásért, melyben őket részesíték.

— K. Fehérvárról küldött levélben jelentik mészáros mester Csátri József halálát, s levelező kiemeli, hogy pályatársuk halotti ünnepegyen egy román s két magyar mészáros kivül a mészáros czéh többi tagjai nem vettek részt.

— Rogavszky elfogatását illetőleg egy bécsi lap ezeket írja: még a képviselők háza utolsó ülésében néhány baloldali képviselőtársáról beszélt Rogavszkyval, hogy mi történhetnék vele, ha az ülészek bezáratása

után a sérthetlenség törvénye ereje megszűnnék. A többi között arra figyelmeztették Rogavszkyt, hogy gyengélkedő egészsége valamelyik külföldi fiú gondozását igényelné s más hasonló tanácsokat és észrevételeket is tettek neki. Rogavszky erre viszonozta, hogy Galicziába vissza nem tér, hanem Bécsben marad, hogy minden perczen a hatóság rendelkezésére állhasson. Meneküléséről, mondá, annyit jelentene, hogy bűnösnek érzem magamat, s távozásom által külföldre a képviselőháznak szabadon boesáttatásom érdekében hozott határozatát compromittálnám, mit egyáltalában tenni nem akarok. És miután remélem büntelenségemet bebizonyíthatni s valódi adatok ellenem nem lehetnek, inkább Austriában maradok, ámbár e perczen menekülöm igen könnyű lenne. E nézetben voltak Rogavszky lengyel társai is. Elfogatása megtörtént. Miután a per Krakkóban tetetett ellene folyamatba, odaszállított. — Elfogatása és letartóztatása beteges neje megrázó hatást tett. A képviselő körökben annál nagyobb felháborodást okozott ezt eset, miután egy magasállású igazságügyi hivatalnok több követnek ez ügyben tett kérdésére azon biztosítást adta, hogy a vizsgálatot szabad lábon folytatják ellene, mi annyival inkább könnyebben megtörténhetik, ha Rogavszky Bécsben marad.

— „Olaszthon köszöntése magyarhonhoz“ Suppé F.-től; zongorára átirta Berecz Ede. Jelen átirtnak gyönyörű eredetije sokkal ismeretesebb a t. közönség előtt hogysen annak bővebb ismertetését látnók szíükségének. Mindazáltal nem lesz felesleges az átiratot illetőleg alkalmilag némelyeket megemlíteni.

A zenésztérén egyike a legkényesebb feladatoknak egy eredetileg vonó-hangszerekre szerzett zene-műnek zongorára olyatén átirása, hogy abban a zongora technikájával oly any nyira ellenkező ugynevezett hegedű satz érezhető ne legyen, s mégis a szellemet, mit a költő belé lehelt, tökéletesen visszaadja. Berecz E. ur ezen feladatot (jóllehet az eredeti alapszmékét szabadon dolgozta fel) dícséretesen megfejté s annál kedvesebben vesszük átiratát, minthogy zene-írodalmunk csak kevés hasonló sikerült átiratot képes felmutatni.

Az egész átiratot az első hangjegyből az utolsóig előmlik egy valódi test- s lélekben magyar zenészek magyaros felfogása s magyaros ízlése.

Az egyes részek között különösen említésre méltó a megható Introductio (bevezetés), melyben B. ur magasatos harmoniai a legmeglepőbbben előkészítik s levezetéseket a lelket a további bús, de mégis édes reményű kifejező tartalomhoz; olyan az, mint a teli hold bűnjósása elszórt fellegek között, mint a vándormadár repülése zord és kies tájak felett; mint a hegyek megül feltornyosuló vészes felhők bús morajjai, de kifejezi egyszersmind az édes remény bájos hajnal hasadtát, a pacsirta zenését, mely a nem esüggő vándort hosszú és vészes utai után célja s boldogságához vezet.

A mi a technikai részt illeti, az folyékony s közepes jártasságu zongoraszóznak is hálados s kedves eredményt nyújthat; s minden bonfi és honleányok ösztinte szívvel ajáljuk, mert költői lelket és erőt meríthet belőle.

Nemkülönben ajánljuk ifju s tehetségesebb zenészeinknek figyelmébe is, kik a helyett, hogy hegyen völgyön csárdásokat költenek, inkább ehez hasonló zeneművek, vagy pedig gyönyörű példalaink átirásával aczélóznak erejüket s fejtenék ki tehetségeiket; mert hej! sok van még műveletlen e téren! (..)

A zenemű kapható Stein Jánosnál Kolozsvárt e cím alatt „Olaszthon köszöntése Magyarhonhoz“ Suppé F.-től. Zongorára átirta Berecz Ede. Ára 90 kr.

— Poroszország összes adóssága 1863 végén 261.835.704 tallér volt. Ez összeg 1864-ben, kamatfizetésre törlesztés, járadékra, kezelési költségére stb. 15.606.850 tallért tesz szükségessé. Az általános 238.901.420 milliónyi államadóssághoz járulnak a tartományi adósságok, melyeknek összege 3.904.809 tallér, s a vaspálya-adósságok, melyeknek összege 19.026.475 tallér. Az összes adósságtól 1864-ben 10.490.616 tallér jár. Az adósság törlesztésére ez évben kiadatik 4.613.068 tallér. Azon adósságok, melyektől kamat nem fizetetik, 6000 tallér költséget igényelnek; a járadékok 423.259 tallér. A kezelési költség 69.850 tallér. Az államadósság, melytől kamat nem fizetetik, az 1851. május 19-ki és 1856. május 7-diki törvények szerint kibocsátott 15.842.347 tallér értékű pénztári utalványokból áll.

— Megjelent az „Erdőszeti lapok“ harmadik évfolyama II-dik füzeté. Tartalma: 1) Az erdei gesztek némely általános sajátosságairól. 2) A barszmegei gazd. egylet emlékirata az erdők és faültetés ügyében. 3) A nagyváradi káptalan érdekének leírása. 4) Az 1863-i erdőszeti államvizsga eredményéről. 5) A hazai gazdasági és erdőszeti iskolák ügye. Különfélék. Előfizetési ár: egészévre 5 forint. Teljes számu példányok még találhatók.

— Megjelent a „Budapesti szemle“ LXI. füzeté, melynek érdekes tartalma: 1) A magyarok eredete, Hunfalvi Páltól. 2) Vörösmarty emlékezete, b. Kemény Zsigmondtól. 3) Ötvös Ágoston (akadémiai emlékbeszéd) Szilágyi Sándortól. Végül: Irodalmi szemle és a m. akadémia 1864. jan. 29-i közgyűlése.

Nyiltposta. Aradra Bl. Zs. urhoz. Nem vagyunk oly helyzetben, hogy az ország kü. lönböző piacain folyó gabonautízléről díjazott tudósítokat tartunk s fölösleges is ez, miután az üzletek figyelemmel kísérésére a hazai lapok elég kielégítő kutforásul szolgálnak.

Közgyűlés.

Az erdélyi lovaregylet ez évi közgyűlése mártius hó utolsó napján a kolozsvári casino termében határozatvagy megtartandónak, van szerencsém egész tisztellel meghívni ez egylet tagjait, hogy a gyűlésben minél számosságban megjelenni sziveskedjenek.

Az igazgatóság megbízásából:

Kolozsvár, február 23-án 1864.

Halmágyi Sándor,
lovaregyleti titkár.

Az inség által sujtottak javára.

T. szerk. ur! Két, különösen szép s egy magasabb érzelmi női kebelben egybekötött érelyről a honszeretlet és közszellemről beszélni fejletlenebb leányövédekemnek, az elbűntett jó mag termő földbe hullása bizonyítékul van szerencsém ide zárvá 1 frt 50 krt növédekem nevében oly kérréssel küldeni, hogy e csekély megtakarított állereikből egybetteit összeget, az alföldről Kolozsvárra menekült inséget szenvedő leány-gyermekek közt helyes belátása szerint kiosztani sziveskedjék. Maradván kiváló tisztellel tks szerkesztő ur. Zilah, febr. 17. 1864. Alázatos szolgálja Zafiri László, leányövével.

Kivonat az erd. hiv. értesítőből.

(Február hórl.)

Postaállomás nyílt Hosszafalun, Brassóvidékén febr. 15-én, napontai postajáratall.

Csüd megszűnésük: M. Hódaki kereskedő Tancen Mihaila felett;

Vajda-hunyadi kereskedő Szukai József felett;

Csüd és kiegyezkedési eljárások: Erzsébetvárosi kereskedő Schedelmayer Márton felett; tárgyalás apilis 6. 1864. a városi törv. széknél.

Rácz Péter vagyona felett; bejelentés 1864. márcz. 29-ig Dobokam. törv. székhöz.
Pályázatok: Károly főhercegi 150 frtos alapítvány, árva katonatiszt leányok számára; márczius 15-ig a főhadparancsnoksághoz.
Ügyvédi állomásra D.-St.-Mártonban 1864. márcz. 20-ig a kir. táblához;

Erdősz állomásra Kolozsmegyében, 300 frt fizetéssel, márcz. 25-ig, a megyei elnökséghez.
Orvosi állomára Tekében, 500 frt fizetéssel, 1864. márczius 25-ig a tekei tanácsához.
Ügyvédi állomásra K.-Vásárhelyre, márcz. 20-ig a kir. táblához.

Árverések és árlejtések: Kis Apoldon Onea Ist. ate háza és fekvő, márcz. 7-én és apilis 11-én d. e. 9 órakor.

Topánfalván Szabó Miklós háza és fekvő, márcz. 27-én d. e. 10 órakor;

Gríden Vassi George fekvősegei, február 27- és márcz. 28-án, d. e. 10 órakor;

Abrudbányán, Bruchenthal Mihály házatékhöz tartozó Vulkói bányarészek, február 29-dikén;

Hunyadmegye hátszegi törvényszéknél a rabok élelmezése, február 27-dikén d. e. 9 órakor.

Récsy Ádám csüdtömegéhez tartozó kötelelő részjárszág haszonbérbe adása iránt írásbeli áresökentés márczius 10-ig, tömeggend-nok Nagy Imréhez Kolozsvárt.

Siketfalván Gál László fekvősegei, márcz. 16 és apilis 6-án, d. e. 9 órakor;

N.-Amason gr. Csáky Gy. csüdtömegéhez tartozó marhák, gazdasági eszközök s más ingóságok apilis 18-án és május 9-én, d. e. 9 órakor.

Kolozsvárt Feesger Károly hagyatéki tömegéhez tartozó Candia-utcai 207 sz. a. ház mártius 3-án és apilis 7-dikén d. e. 9 órakor.

Tordán Bölöni Ignác házastelke, a kolozsvári utczában 752 sz. a. márcz. 3-án, d. e. 9 órakor.

Felhívások és idézések: A „Felső-Workes“ című bányatársulat egy fél részvényre bejegyzett hátszegi ismeretlen örökösei, 45 nap alatt, az abrudbányai es. kir. bányá kapitánysághoz;

Fiab József, takács Segesvárt, ismeretlen örökösei, egy év alatt, a segesvári törvényszékhez;

Bíró Katalin, férj. Szombafalvi Józsefné, 940 frt váltótartozásért az udvarhelyszéki törvényszékhez 14 nap alatt cselekv. gondnok ügyv. Kassai Ignác Udvarhelyt;

Szabó János örökösei egy év alatt a szebeni törvényszékhez;

Gróf Bethlen Gáborné, Mikó Róza 840 frt adósság ügy a kolozsvári törvényszékhez, cselekvényi gondnok ügyv. Vajna Sándor.

Körödi Gábor hagyatéki tömege elleni hitelvezők, a Tordayárosi törvényszékhez márcz. 17-dikéig

POLITIKAI HIREK.

Angolország. London, febr. 17. A felsőház tegnapi ülésében ismét szóba jött a német-dán kérdés. Campbell lord azt kívánta, hogy Angliának biztosítási viszonyát Dánia irányában tisztázzák ki s tegyenek megfelelő intézkedést a szerződésbeli, névszerint a Schleswiget illetőleg 1720-ban vállalt kötelezettségek teljesítésére; ez aztán sokat tette a béke gyorsabb helyreállítására is. Fegyveres szövetség Angol- és Franciaország között, mond a szónok, elég lenne a kívánt cél elérésére; de mindaddig, a mig Napoleon császár ül a francia trónon s Russel lord kezeli az angol külügyeket, senki sem kecsegtetheti magát azzal a reménnyel, hogy e szövetség a két állam közt annyira erősüljön, hogy annál fogva Dániának oly kiméletlenül megtámadott területi épségét helyre lehessen állítani. Különféle kiegyenlítéseket hoztak javaslatba, de egyik sem egyeztethető a Dánia irányában elvállalt biztosítással. Mintán pedig e biztosítási kötelezettség hű teljesítésétől nemcsak az európai súlyegyen, hanem a brit korona és kormány becsülete s a szerződészek szétsége is függ, a szónok bizik, hogy a kormány még fogja mutatni teendő intézkedéseit által, mennyire szíven hordozza Angolország Dánia irányában vállalt kötelezettségeit.

Russel lord a következőleg felelt: Ő felsége kormánya a leggondosab vizsgálat alá vette az érintett szerződési viszonyokat, de még semmi elhatározásra nem jutott. A közlések, a melyeket Austriától és Poroszországtól, a jan. 31-i sürgönyben kaptunk s önkélebe terjesztettünk, teljességgel nem helyezik kilátásba Dánia szédarabolását. Ellenkezőleg: Austria és Poroszország azt mondják, hogy ők, a midőn Schleswigbe mennek, fentartják Dánia területi épségének elvét, és hogy bevonulásuknak éppen az a célja, hogy rábíráják Dánia királyát ama kötelezettségek teljesítésére, a melyeket mint Holstein hercege és nem más minőségben vállalt magára. Austria és Poroszország tudják, Európa minden nagyhatalmának tudnia kell, hogy Schleswig és Holstein hercegségek nem szállíthatók át más uralkodóra, mint Dánia királyára, a nélkül, hogy előbb az egész kérdés felett általános értekezés és általános egyetértés történék az európai hatalmak között. Ez is benne van a jan. 31-i sürgönyben. Megengedem, hogy ő felsége kormánya arra kell törekednie, hogy az 1720-i biztosítási szerződés kötelező ereje felől tisztába jöjjön. Ugye de nem kívánatos-e tudni, hogy mikép gondolkoznak Francia- és Oroszország e kötelezettségek hatálya felől? E pillanatban kénytelen vagyok visszatartani azt a kívánságot, hogy e pontra nézve határozott véleményt nyilvánítsak.

Olaszország. Az „Italia militare“ statisztikai összehasonlítást tesz az olasz hadseregnek 1859-i és mostani létszáma közt. 1859-ben apilisben állott az egész hadsereg 94.687 emberből 10.561 lóval; ma áll 395.000 emberből.

A „Gaz. militare“ jelenti, hogy a szerződésleg megrendelt 80.000 fegyver gyors előállítására, a mire a kamara néhány milliót szavazott, kellő gond van fordítva.

Németország. Würzburg, febr. 20. A közlebről röviden érintett ministeri értekezletről a következő részleteket írják: Az értekezlet csupán egy nap (19.) tartott. A tanácskozási irányadója Beust szászországi minister volt. Nassau és Meiningen képviselték a conservatív, tartózkodó, ovakodásra intő jobb-, Roggenbach badeni minister az előre tördő baloldalt. A kurhesseni kormány nem fogadta el a meghívást; a „Kurh. Ztg.“ szerint azért, mert az értekezletlől semmi jó eredményt, ellenben hátrányos következményeket várhat. Hannovera sem volt képviselve, mert kormánya a hercegségekbeli örökösödést illetőleg eltérő nézetben van a szövetségűléstől. Ez t. i. elismeri IX. Keresztélynek Lauenburg-hoz való igényeit; Holsteinra nézve választott bíróság mellett van, a melynek ítéletét aztán a szövetségűlést végrehajtják; Schleswiget illetőleg pedig úgy vélekedik, hogy itt a szövetség legfeljebb jogi nézet nyilvánítására van jogosítva.

Az értekezletet bajor külügyminister Schrenk báró nyitotta meg, beszédében a legközelebb elerendő czélok iránti megállapodás s a német közép és kis államok szoros együtt-tartásának székségességét emelvén ki, hogy Schleswig-Holstein jogai, a szövetség autonómiaja, s az egyes államok saját önállósága fenn legyenek tartva. Legyünk, ugymond, egyek Németország becsületének megvédésé-

ben a nagy: az egyetértés semmi nehézségen meg nem törik.

A Beust ur által indítványozott s az értekezlet által elfogadott egyezmény-javaslat oda megy ki, hogy a közép államok azonos magatartásra egyetüljenek, s azután újabb egyezményre lépjenek a Schleswig-holsteini kérdés német szellemben eszközöndő megoldására. Legtöbb ellenvetést tett Württemberg és kivált Meiningen. Legtöbbet tartott a nemzeti feladat erőlyes teljesítéséről, azonban nem igen talált viszhangra. Bajorország teljesen osztozott Szászország véleményében. Határozattá lett, hogy a szövetséggyűlésben indítványozzák Holstein nagyobb fegyveres erővel leendő megszállását. A német-dán csatáról semmi újabb, sőt a közelebbi tudósításokat is a düppeli sáncok előtt történt előrsi összecsapásokról egészen valótlanknak mondják. Az előkészületek azonban erőlyesen folynak osztrák-porosz részről.

Dánia. Kopenhága, febr. 19. A dánok kiűrtették Koldingot, Jütland határszéli városát, mivel állásuk fenyegetve volt az ellenségnek egy megkerülési irányzat mozdulata által. Gudsoe mellett, Kolding és Friedericia között egy eredménytelen lovassági ütközet volt.

Egy altonai távirat szerint, a szövetségi biztosok parancsánál fogva, a holsteini kikötőkben állomásozó összes dán hajók zár alá vannak vetve.

A kopenhágai királyi várban e hó 15-kén, a király elűltöke alatt, ministeri tanácskozomány volt, a melybe a ministereken kívül több kitűnő politikai egyéniség is meg volt hívva. Ebben meghatározták: 1) hogy Alsen szigete s az azt fedező düppeli hadállás önkéntes kiűrtése alapján semminemű alkudozásba nem fognak ereszkedni; 2) nemcsak

folytatják a háborút, hanem lehető nagy mérvűvé teendik, hogy ezáltal az európai nagyhatalmakat beavatkozássra kényszerítsék; 3) a német szövetséget hadviselő félnek tekintik s a szerint bűnnak vele. A háború lehető kiterjesztéséről szóló határozattal Svédországra számitanak, a mely azt mondotta, hogy a míg a háború helyhez kötött lesz, addig kénytelen visszatartozkodni, mint Angol- és Franciaország tesz; ellenben nagy háború esetére nem fog tartozkodó állásában maradni, hanem Dánia oldala mellett foglal helyet. A német tengerpartok ostromzárásával, s a háboruban nem részes szövetségi államok hajóinak elfogdosásával az a cél, hogy a német szövetséget nyílt háborúizásra kényszerítsék. Dánia azt hiszi, hogy ezáltal semmivel sem lesz rosszabb a helyzete, ellenben új és rá nézve előnyös bonyodalmak fejlődhetnek ki a német nagyhatalmak s a szövetség többi államai között.

Ujabbak. Berlin, febr. 20. A „N. A. Ztg.“ legkisebb meglepetést sem tanusít az egyesült sereg Jütlandba nyomulásáról szóló tudósítás által. Egy oly lépés ez, a mely szükségképen foly a dán kormány magatartásából. Ha a dán kérdésben, miut legközelebbi tárgyról csupán arról volt is szó, hogy a német nagyhatalmak a két német hercegség jogait érvényre juttassák s e végett kényszerítve voltak az utolsó nemzetközi eszközt, a háborút alkalmazni: így is különös feltevés volna azt mondani, hogy ez az eszköz csak a hercegségek területére fordítandó. Mi Dánia ellen folytatunk háborút, s nem addig folytatjuk, a míg egy dán tapodja a német földet, hanem addig, a míg éppen Kopenhágában teljesíteni fogják igazságos kívánatainkat. Mentől előbb történik ez, annál jobb. — A „Kreuztg.“ azt hiszi, hogy az egyesült csapatok egyelőre nem fognak a koldingi vonal-

nál bejebb nyomulni. Különb Kolding város déli része s a töle délre eső helységek a Schleswig és Jütland között vitatott területen fekszenek.

— Flensburg, febr. 20. A német szövetségi biztosok e hó 17. és 19-ről rendelteteket becsatoltak ki, a melyeknél fogva a novemberi alkotmány s a nyelvtügyi rendeltet hatályon kívül vannak téve.

— Páris, febr. 21. Francia- és Angolország között, biztos hír szerint, egyezmény jött létre, hogy bizonyos eshetőségekre, a melyek Dánia területi épségét fenyegetnék, ez utóbbit fegyveres erővel támogassák.

Bécsbörze Februárius 24-én: Nemzeti kölcsön 79.35. 5% Metalliques 71.50. Bank-részvény 773.—. Hitel-részvény 179.—. Váltó Londonra 118.72. Ezüst 118.75. Arany 5.72. 1860-diki Állam kölcsön 91.25.

Februárius 20-án: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyarországi 74.—. Erdélyi 71.—.

Bejegyzett gabnaárak a pesti gabona-csarnokban febr. 16-án.

Osztrák mérő.	Suly, font.	ft	kr.	ft	kr.
Buza búsági . . .	87 88	—	—	—	—
„ tiszai . . .	86—88	5	30	5	50
„ fehérmegyei . .	85—87	5	15	5	40
„ bácskai . . .	85—86	5	10	5	15
Rozs . . .	77—79	3	60	3	70
Árpa serfőzésre . .	70—71	3	15	3	25
„ étetésre . . .	65—68	2	95	3	5
Zab . . .	42 44	2	20	2	25
Tengeri . . .	82—84	3	55	3	65
Köles . . .	—	3	50	3	60
Repeze . . .	—	5	50	6	—

Erdélyi		Alsó ausztriai mérő: vagy is két nagy véka.					Marhab. fontja.
		Tiszta búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.	Törökbúza.	
piaczi árak:		k r a j c z á r o k b a n .					
Lekenczén február	11.	320—300	210	—	86	200—200	9
Besztercze február	16.	260	200	—	100	180—100	9
Brassó „	12.	298	158—114	146—132	106 104	160	12
Dézs február	16.	360—340	240—220	—	140—180	230—220	11
K. Fehérvár „	13.	405	280	—	190	256	13
Kolozsvár február	18.	316	210	—	150	250	14
M.-Vásárhely f. brvár	18.	340—300	230—200	—	112	189	10
N.-Enyed „	18.	336—316	200—126	—	168—120	240—235	12
Szamosújvár február	15.	360—320	260—220	—	130—120	230—220	12
S.-Sz. György „	15.	280—240	130—120	110—105	94	130—120	11
Sz.-Régen február	18.	336—300	210—200	184—180	136—124	216 208	12
N.-Szeben „	16.	360—307	227—213	200	153—140	227 220	14
Sz.-Udvarhely „	16.	331—325	149—140	—	107 100	160	10
Torda február	13.	362—346	216—210	160—150	146—140	240—230	12
T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.							

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

Peterlongo János

tyroli fegyvergyárában Innsbruckban

készen kapható néhány száz kétsövű puská 14 frtól—120 frtig
egy száz schweiczi golyós puská (Stutz) 48 frtjával
egy száz tyroli czéllövő- és másféle golyós puská (Stutz)
34 frtől—100 forintig

mintegy ötszáz revolver Colt Ádám- s Lefauchez-féle szerkezettel; nagy mennyiségű drót- és vasesőví zsebpisztoly, Tercerolle, egy és két csőre.

Kaphatók még nagy választékban: nyeregpisztolyok, vontcsövű-puskák, hátultöltő Lefauchez-fegyverek, revolverkarabélyok, czéllövéshez való pisztolyok; egy és vontcsövű rövid és hosszú serétes puskák, vadászkések s mindenféle vadászati eszközök.

A fegyverek pontos és szilárd szerkezetűek, úgy szintén azok biztos járásáról teljes jótállás nyújtatik.

Megrendelések részletfizetésre is teljesítetnek, ha a megrendelő fizetési képességét hivatalos bizonyítvánnyal kimutatja.

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek.

STEIN JÁNOS
könyvkereskedésben Kolozsvárt, Wittich Józsefnél Maros-Váshelyt,
Dobray Nándornál S. Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S. Szentgyörgyön,
Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sindel Károlynál Brassóban
k a p h a t ó:

Közkedvességű magyar zenemű!

OLASZHON köszöntése MAGYARHONHOZ.

Suppé F. után.

Zongorára átírtá Berecz Ede. Ára 90 kr.

Rövid utasítás egy husz hold területű **Történelmi gyöngyök.** Gyűjtés s be-
váltogazdaság rendezésére ki-
birtokosok számára. Az erdélyi gazdasá-
gi egyesület kívánására írta b. Bánfy
János, kiadta az erd. gazd. egyet. Más-
odik kiadás. Ára 35 kr.

Medgyes Lajos. Egyházi ima-
könyv. Eredeti imák köte 2 frt 64 kr.

Szőlő-mivelés (az ugaros) minden ed-
digi szőlő-mivelés módjához alkalmazva
összejegyezve 15 évi tapasztalat alatt
egy atya fia számára. Ára 70 kr.

(288) **B B R I N G U I S S E** (3—12)
sok jeles orvosi tekintélyek által megvizsgált s bizonyítványilag ajánlott:
ZAMAT-ILLATOS KORONA-SZESZE
(Quintessenz d'Eau de Cologne)
ezen jeles szesz, nem csak mint a lézerveket illátóleg eleveitő s
erősítő zamatos-illatszert, mindazoknak ajánlható, kik fejfájással, szédüléssel baj-
lódnak, hanem valódi jólelkőségű szemek esmertetett el az orvos. **Beringuer** ezen es-
kir. szab. ellátott **Korona-szesze** az idegrendszer és az emésztési szervek bajainál,
s mint ilyen valóban megbecsülhetlen hátszer nélkülözhetetlen, moslózóhoz vegyítve,
a fűt és szemeket erősítve, azokra eleveitőleg hat, s egyszerűs mind a bőrcuk ruga-
nyos puhakönységet, s sima lágyaságot kölcsönöz.

BORCHARDT orv. tudor
HISZTERES ORVOS NÖVÉNY-SZAPPANNA.
Borchardt orvos ezen es kir. kizár. szabadalommal ellátott **növény-szappan-
nya** kitűnő jeles szer, a hór szírdítására és épen való tartására, s az e nembe ed-
dig előállítottak közt kétségen kívül a legjelebb, az oly alkalmatlan szerepök, arsz-
foltek, napbarnítás, bőrfelszerpezések, repedések, holvágás sat. ef. ellen, s mind-
ezek mellett alkalmas, a hór puhakönységet tisztaságban fenntartására, s helyre állítá-
sára, annak erőlyes eleven kinézetét kölcsönözve.

Ezen szer mindennemű fűrdőknél is a legbizodalmasabban ajánlható és használható.

DR. HARTING cs. kir. szab.
HAJNOVESZTŐ-SZERE
az előhaladás a méltányolt és tudományos előismerés eredménye
lévén, feladatja az okzerüi reudes hajnevelést
A CHINAHEJ-OLAJAL
ara 85 kr. egymásra való kölcsönös hatással kiegészítve, mi által azok fü-ára 85 kr. up.

AZ ILLATOS NÖVÉNY-HAJKENŐCS.
A hajnöves megújítására és felelevenítésére, az első a haj rugakönységet, s
eleven színét emelven, a második megakadályoztatja a kora-szűrkülést és hajhullást,
az által hogy a felbörnek egy új jótékony hatása állományt kölcsönöz, s a hajgyö-
köket oly szilárdan tartja fenn, hogy a haj ez által új növekedés kényseriténik.

Egyedüli batározott gyári áron kaphatók: **Kolozsvárt**, csak is
gyógyász. **WOLFF J. s KHUDI J. özvegyénél** valamint **Beszterczén**: Kelp
Ferencz, és Dietrich & Fleischer; **Brassóban**: Steiner F.; és Jekelius Ferencz gyógy-
szeresek. **Déván**: Büchler A.; **Nagy Enyedben**: Bisztricsányi A. és Trajanovits Ede
gyógyászok; **Erdélyben**: Schmidt A.; **Hátszegben**: Mátéfi Béla gyógyszer.; **Ká-
rolyfalván**: Ruzsa János, és Matheny Emil gyógyszer.; **Kézdiváshelyt**: Fejér Lu-
káts; **Maros-Váshelyt**: Fogarasi J. D.; **Medgyesen**: Vándory & Brandach; **Szeg-
várt**: Misselbacher fia és Teutsch; **Sz. Újvárt**: Placintár és fia gyógyszer.; **Szász-
Régenben**: Wachner Trángott; **Szászsebesben**: Weissföld Ad G.; **Szebenben**: Zóbrer
J. F.; **Székely-Keresztúron**: Binder Márton; **Sopai-Szentgyörgyön**: Vitályos Béla; **Sz.-
Udvarhelyt**: Kauntz J. A. gyógyszer.; **Szevedében**: Gozsy A.; **Sz. Somlóon**: Ruzsika Ig-
nácz; **Tusnádon**: Szongott Jakab; **Tordán**: Velits G. és Wolff G.; **Zalathán**: Me-
gav Guszt. A. gyógyszer.

(34) **HASZONBÉRIET.** (3—3)
Biharmegye, Nagyváradhoz egy, a pesti-nagyvárad-debreczeni vasúthoz pedig
fél posta állomásokra, Sárut járásban fekvő gróf Csáky család fiági **Bereg-Böször-
mény-Körösszeg-Apáti** egyesült uradalmat, melyekhez tartoznak, **Bereg-Böször-
mény-Körösszeg-Apáti** egész, egy Körösszeg egy harmadrész kétszáz, továbbá Kis-Tóti, Nagy-
Tóti, Boldogasszonytelki, Kenizi, Körömdí és Széküdi pusztá-beli tagosított birtokot,
melyek 1100 □ öleket számíva 26584 hold kiterjedést, hozzájár tartozandó minden
királyi kisebb hasznaveiteli józokkal, gazdaság és laképületekkel, folyó 1864-ik esztendő
september 1-ő napjától számítandó **tizenkét esztendőkre** szabad kézből s alku mel-
lett, akár együttesen, akár minden birtok test különben szerződési módjára **1864-ik év június**
utolsó napjáig családi teljes megváltású gróf Csáky János urral Kassán, gróf
Usáki László urral Pesten, gróf Csáky Agoston urral Igón, kiknél, valamint
madalmi ügyvéd Baróthy Pál urral Nagyváradon, úgy tisztartó Sebő Ignác,
urral Bereg-Böszörményben, hol postaalomás is van, a bérleti feltételek meg-
tekinthetők.

(35) **Egy 35 éves, házasodott kertész** (2—3)
ki a kertészet minden szakmájában, egy a mit- és virág kertészet valamint a faiskolákban
gyümölcs- és konyha kertészetben is jártas, s szolgálai bizonyítványokkal van ellátva,
tartósabb állomásozást óhajt valamely uraságnál.
Leveleket elfogad **SOUTSCHEK Ad.** kertész kultúrus 353 szám az „a any orsz-
lányánál“ Temesvárt.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

Melléklet: Előfizetési felhívás „Elorzott végrendeletek“ című regényre.